

Justitsministeriet

Kontor: Lovafdelingen
Sagsnr.: 2006-792-0286
Dok.: LOJ40590

Besvarelse af spørgsmål nr. 569 af 27. september fra Folketingets Retsudvalg.

Spørgsmål:

”Hvilke kommentarer har ministeren til det forhold, at varetægtsfængslede kan få fat i mobiltelefoner, selv om de er underlagt besøgskontrol, hvad er problemets omfang, og hvilke initiativer giver det eventuelt ministeren anledning til?

Skyldes problemet, at besøgsrestriktioner ikke er effektive, fordi den varetægtsfængslede har fællesskab med andre fanger, som ikke er undergivet samme restriktioner, og som kan give mobiltelefoner videre til den varetægtsfængslede?”

Svar:

Direktoratet for Kriminalforsorgen har registreret, at der i arresthusene (inkl. Københavns Fængsler) i 2004 blev fundet i alt 359 ulovlige mobiltelefoner. I 2005 blev der fundet 367 ulovlige mobiltelefoner. Statistikken for første halvår 2006 viser, at der i de nævnte institutioner er fundet 163 ulovlige mobiltelefoner. Tallene omfatter også fund af mobiltelefoner, som ikke har været i de indsattes besiddelse, f.eks. fordi mobiltelefonerne er blevet kastet ind på et gårdtursareal og efterfølgende er fundet af personalet, inden indsatte har fået adgang til gårdtursarealet, eller fordi mobiltelefonerne er blevet afsløret af detektorkarme mv., inden de kom ind i arresthuset.

I erkendelse af, at indsmugling af mobiltelefoner er et alvorligt problem i Kriminalforsorgens institutioner, og som led i regeringens politik om nul-tolerance over for narkotika og andre ulovlige stoffer i Kriminalforsorgens institutioner, er der iværksat en række initiativer, som bl.a. skal modvirke indsmugling af mobiltelefoner i fængsler og arresthuse.

Kriminalforsorgen har således indkøbt bærbare mobiltelefoner, som personalet dagligt anvender til sporing af mobiltelefoner.

Der er endvidere opsat faste metaldetektorkarme og indkøbt håndholdte metaldetektorer til alle arresthuse og lukkede fængsler, herunder lukkede fængselsafdelinger. Materialet anvendes bl.a. til stikprøvevis detektion af indsatte efter gårdtur, fritidsaktiviteter og arbejde mv. og har i mange tilfælde ført til fund af ulovlige genstande, herunder mobiltelefoner. Metaldetektorerne har ligeledes ført til afvisning af besøgende mv., idet disse ikke har kunnet passere karmen uden positiv detektion.

I alle arresthuse, hvor det umiddelbart har været muligt at kaste ulovlige genstande ind på gårdtursarealerne, er arealerne blevet overdækket med net. Nettets tæthed gør, at genstande, som er større end en bukket ølkapsel, ikke vil kunne gå igennem.

Direktoratet ser det i øvrigt som sin opgave løbende at holde sig orienteret om foranstaltninger, som kan medvirke til at forhindre bl.a. kommunikation via indsmuglede mobiltelefoner. Det kan nævnes, at der i Sverige og Luxembourg er foretaget forsøg med at forstyrre mobilkommunikation i fængsler, således at brug af mobiltelefon er umulig (såkaldt "jamming"). Der findes imidlertid på nuværende tidspunkt intet udstyr, som kan forstyrre al mobilkommunikation, uden at dette påvirker alarmer i fængslet samt kommunikation i mobiltelefoner i nærheden af fængslet. Endvidere er de nævnte systemer meget dyre, ligesom de ikke yder optimal dækning.

Ud over ovennævnte tiltag udføres dagligt et stort antal visitationer af de indsatte person, celler, opholdslokaler mv., ligesom der har været gennemført flere "storrazziaer", hvor hele arresthuset visiteres, herunder med hunde.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt problemet med varetægtsarrestanters adgang til ulovlige mobiltelefoner skyldes, at besøgsrestriktioner over for varetægtsarrestanter ikke er effektive, bemærkes, at afsonere og varetægtsarrestanter som udgangspunkt er undergivet de samme sikkerhedsmæssige procedurer i arresthuset i relation til besøg. I forhold til varetægtsarrestanter og afsonere i arresthusene detekteres disse således altid efter besøg.

Med hensyn til varetægtsarrestanter kan politiet efter retsplejelovens § 771, stk. 1, af hensyn til varetægtsfængslingens øjemed bl.a. kræve, at besøg finder sted under kontrol. Dette indebærer imidlertid ikke, som ved isolerede varetægtsarrestanter, at den indsatte er afskåret fra at have fællesskab med andre indsatte/varetægtsarrestanter.

Det kan i den forbindelse nævnes, at direktoratet i 2004 nedsatte en arbejdsgruppe, der skulle komme med forslag, der kan modvirke, at varetægtsarrestanter, der er isolerede eller undergivet brev- og besøgskontrol, kommunikerer med omverdenen uden for arresthuset. I arbejdsgruppen deltog repræsentanter fra såvel Kriminalforsorgen som politiet. Arbejdsgruppen afgav sin indstilling i 2005, og i forlængelse heraf blev arresthusene instrueret om en række proceduretiltag med

henblik på at hindre ulovlig kommunikation, herunder at der indgås aftale mellem politimyndigheden og arresthuset om, hvorledes informationsudvekslingen bedst sikrer, at bestemmelse om isolation og besøgs- og brevkontrol i den enkelte sag gennemføres som forudsat.

I samme forbindelse blev det endvidere besluttet, at der skulle nedsættes en følgegruppe med deltagelse af politiet vedrørende varetægtsarrestanters ulovlige kommunikation. Følgegruppens opgave er løbende at drøfte problemer vedrørende varetægtsarrestanters ulovlige kommunikation og komme med forslag til imødegåelse heraf.

Det kan endelig oplyses, at en arbejdsgruppe under Direktoratet for Kriminalforsorgen i en indstilling fra 2006 vedrørende sikkerhed i Kriminalforsorgens institutioner har foreslået at kriminalisere indsmugling og besiddelse af mobiltelefoner eller andet kommunikationsudstyr i bl.a. arresthusene. Arbejdsgruppen har i den forbindelse tilkendegivet, at det bør være en skærpende omstændighed, hvis indsmuglingen eller besiddelsen sker til varetægtsarrestanter og i særdeleshed til isolerede varetægtsarrestanter. Indstillingen er sendt i høring, og høringsfristen udløber den 1. november 2006.

Som det fremgår, er der således fra Kriminalforsorgens side, på en række områder i samarbejde med politiet, stor fokus på problemet med varetægtsarrestanters ulovlige kommunikation.